

NOTA INFORMATIVĂ

la proiectul Hotărrii Guvernului cu privire la instituirea și funcționarea Sistemului național de monitorizare și raportare a emisiilor de gaze cu efect de seră și altor informații relevante pentru schimbările climatice

1. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului și finalitățile urmărite:

Elaborarea proiectului Hotărrii Guvernului cu privire la instituirea și funcționarea Sistemului național de monitorizare și raportare a emisiilor de gaze cu efect de seră și altor informații relevante pentru schimbările climatice, este fundamentată prin necesitatea aducerii în concordanță a legislației Republicii Moldova și implementării uniforme, precum și în scopul facilitării punerii în aplicare a Convenției-cadru a Organizației Națiunilor Unite cu privire la schimbarea climei (CONUSC) ratificată prin Hotărârea Parlamentului nr. 404-XIII din 16.03.1995, al Protocolului de la Kyoto ratificat prin Legea nr. 29 din 13.02.2003 și Acordului de la Paris ratificat prin Legea nr. 78 din 04.05.2017.

Proiectul Hotărrii Guvernului își propune drept obiectiv crearea cadrului legal în vederea consolidării capacităților instituționale și asigurării monitorizării tuturor emisiilor antropice din surse a gazelor cu efect de seră nereglementate de Protocolul de la Montreal din 1987, evaluării progresului înregistrat cu privire la îndeplinirea angajamentelor referitoare la emisiile în cauză, precum și la punerea în aplicare a cerințelor de raportare în temeiul Convenției-cadru a Organizației Națiunilor Unite cu privire la schimbarea climei, Protocolului de la Kyoto și Acordului de la Paris.

Ca membru al Comunității Energetice, conform angajamentelor asumate în rezultatul aderării la Tratatul Comunității Energetice prin Legea nr.117 din 23.12.2009, Republica Moldova va trebui să promoveze energia durabilă, competitivă și sigură în vederea realizării principalelor obiective strategice a dezvoltării durabile pe termen lung și monitorizării progreselor consumului de energie asupra mediului, precum și reducerii schimbărilor climatice.

Pentru a răspunde preocupărilor exprimate cu privire la amenințarea tot mai mare a schimbărilor climatice globale care rezultă din creșterea concentrațiilor de gaze cu efect de seră în atmosferă, în vederea onorării angajamentelor asumate prin semnarea CONUSC, Protocolului de la Kyoto și Acordului de la Paris – stabilizarea concentrațiilor de gaze cu efect de seră în atmosferă la un nivel care să împiedice orice perturbare antropogenă periculoasă a sistemului climatic, în vederea atingerii acestui obiectiv, creșterea globală a temperaturii medii anuale la suprafață nu ar trebui să depășească nivelurile preindustriale cu mai mult de 2°C, în acest context este imperativă monitorizarea, raportarea detaliată și evaluarea periodică a emisiilor naționale de gaze cu efect de seră, precum și a eforturilor depuse de Republica Moldova pentru abordarea schimbărilor climatice.

În cadrul Conferinței părților la CONUSC au fost adoptate Deciziile 17/CP.8, 1/CP.15, 1/CP.16, 2/CP.17 și 21/CP.19, ce au contribuit în mod semnificativ la progresul înregistrat în abordarea într-o manieră echilibrată a provocărilor ridicate de schimbările climatice. Deciziile respective au introdus noi cerințe de monitorizare și de raportare care se aplică în ceea ce privește punerea în aplicare a strategiilor ambițioase de reducere a emisiilor, și presupun oferirea de sprijin financiar țărilor în curs de dezvoltare.

Articolul 5 alineatul (1) din Protocolul de la Kyoto solicită Părților să stabilească și să mențină un sistem național pentru estimarea emisiilor antropice rezultate din surse sau al reținerilor prin sechestrare a tuturor gazelor cu efect de seră, nereglementate prin Protocolul de la Montreal, cu scopul de a asigura punerea în aplicare a altor dispoziții ale Protocolului de la Kyoto.

În temeiul CONUSC, Părțile semnatare s-au angajat să dezvolte, să actualizeze în mod periodic, să publice și să raporteze Conferinței părților inventarele naționale de emisii antropice din surse sau din reținerea prin sechestrare a tuturor gazelor cu efect de seră nereglementate prin

Protocolul de la Montreal din 1987 privind substanțele care diminuează stratul de ozon la Convenția de la Viena privind protecția stratului de ozon, utilizând metodologiile comparabile convenite în cadrul Conferinței părților. Părțile semnatare s-au angajat, de asemenea să raporteze periodic informații privind politicile și măsurile privind schimbările climatice, precum și a efectelor preconizate ale acestora asupra emisiilor de GES.

Prin prisma Protocolul de la Kyoto și Deciziilor sus-menționate, prezenta Hotărâre a Guvernului urmează să faciliteze trecerea la o societate cu emisii reduse de carbon prin aplicarea cerințelor de monitorizare și de raportare.

2. Descrierea gradului de compatibilitate, pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene:

În condițiile perfecționării legislației Republicii Moldova în vederea armonizării acesteia cu legislația Uniunii Europene adoptarea actului normativ prin care să se instituie un mecanism de monitorizare și de raportare a emisiilor de gaze cu efect de seră, precum și de raportare, la nivel național și internațional, a altor informații relevante pentru schimbările climatice ar fi o soluția optimă pentru îndeplinirea prevederilor Acordului de Asociere Republica Moldova – Uniunea Europeană, în special cu referire la:

- art. 77, lit. g) din Capitolul 14 "Cooperarea în sectorul energetic" care prevede cooperarea părților în domeniul reducerii emisiilor de gaze cu efect de seră;
- art. 87, lit. l) din Capitolul 16 "Mediul înconjurător" care prevede cooperarea părților în domeniul sistemelor de monitorizare și de informare în domeniul mediului;
- art. 93, lit. a)-f) din Capitolul 17 "Politici climatice" care prevede cooperarea părților în domeniul atenuării schimbărilor climatice, adaptării la schimbările climatice, comercializarea certificatelor de emisii de dioxid de carbon, cercetarea, dezvoltarea, demonstrarea, desfășurarea și diseminarea tehnologiilor cu emisii reduse de dioxid de carbon, sigure și durabile din punctul de vedere al mediului, precum și a tehnologiilor de adaptare la schimbările climatice, integrarea aspectelor legate de climă în politici sectoriale, precum și activități de sensibilizare, educare și formare;
- art. 95, lit. a)-i) din Capitolul 17 "Politici climatice" care prevede cooperarea părților în domeniul dezvoltării și punerii în aplicare a unei strategii climatice și a unui plan de acțiune pentru atenuarea pe termen lung a efectelor schimbărilor climatice și pentru adaptarea la acestea, a evaluărilor privind vulnerabilitatea și adaptarea la schimbările climatice, a unor măsuri destinate pregătirii pentru comercializarea certificatelor de emisii de dioxid de carbon, a unor măsuri destinate promovării transferului de tehnologie pe baza unei evaluări a nevoilor în materie de tehnologie, a unor măsuri destinate integrării considerațiilor legate de climă în politici sectoriale, precum și a unor măsuri privind substanțele care afectează stratul de ozon).

Republica Moldova își apropie treptat legislația națională de standardele Uniunii Europene, astfel proiectul nominalizat fiind parțial armonizat cu Regulamentul (UE) nr. 525/2013 al Parlamentului European și al Consiliului din 21 mai 2013 privind un mecanism de monitorizare și de raportare a emisiilor de gaze cu efect de seră, precum și de raportare, la nivel național și al Uniunii, a altor informații relevante pentru schimbările climatice și de abrogare a Deciziei nr. 280/2004/CE.

Conținutul normelor internaționale și a Regulamentului (UE) nr. 525/2013 coincid în mare parte. Ținând cont de acest fapt, putem afirma că procesul de armonizare a legislației Republicii Moldova cu legislația Uniunii Europene în partea ce ține de implementarea unui mecanism de monitorizare și de raportare a emisiilor de gaze cu efect de seră, permite perfecționarea concomitentă a legislației naționale, ținând cont de principiile Convenției-cadru a Organizației Națiunilor Unite cu privire la schimbarea climei, Protocolului de la Kyoto și Acordului de la Paris, și deciziile relevante ale Conferențelor Părților semnatare ale Convenției.

Necesitatea stringentă de aprobare a Hotărîrii Guvernului reiese din prevederile Planului național de acțiuni pentru implementarea Acordului de Asociere Republica Moldova–Uniunea Europeană în perioada 2017–2019 aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr.1472 din 30.12.2016 și Planului de acțiuni pentru implementarea Strategiei de mediu pentru anii 2014–2023 aprobat prin Hotărîrea Guvernului nr. 301 din 24.04.2014, care prevăd acțiuni prioritare pe termen scurt în domeniul adaptării și atenuării fenomenului schimbării climatice.

O viziune de schimbare a paradigmei de dezvoltare a Republicii Moldova pe termen lung spre dezvoltarea economică verde, avînd la bază o evaluare a constrîngerilor dezvoltării cu emisii reduse de carbon a fost definitivată în Strategia de dezvoltare cu emisii reduse a Republicii Moldova pînă în anul 2030 aprobată prin Hotărîrea Guvernului nr.1470 din 30.12.2016, obiectivul general al căreia este orientat spre reducerea necondiționată, pînă în anul 2030, a emisiilor totale naționale de gaze cu efect de seră nete cu nu mai puțin de 64% comparativ cu nivelul anului 1990, în susținerea efortului global de menținere a tendinței de creștere a temperaturii medii globale, pînă în anul 2100, în limita de pînă la 2°C, iar în mod condiționat – cu 78% comparativ cu 1990.

Este necesar ca Republica Moldova să furnizeze informații îmbunătățite în vederea monitorizării progresului și a acțiunilor întreprinse de aceasta cu privire la adaptarea la schimbările climatice. Raportarea informațiilor privind adaptarea va permite țării să facă schimb de cele mai bune practici internaționale și să-și evalueze necesitățile de finanțare a măsurilor de adaptare la schimbările climatice și nivelul de pregătire necesar pentru a aborda adaptarea la schimbările climatice la nivel național, sectorial și local, inclusiv prin atragerea finanțării externe prin intermediul mecanismelor CONUSC prevăzute pentru țările în curs de dezvoltate (Fondul Global de Mediu, Fondul pentru Adaptare, Fondul Verde pentru Climă, etc.).

De asemenea, Decizia 1/CP.16 prevede un nou mecanism tehnologic pentru îmbunătățirea transferului internațional de tehnologie. Prezenta Hotărîre a Guvernului urmează să asigure raportarea, pe baza celor mai bune date disponibile, a informațiilor actualizate referitoare la activitățile privind transferul de tehnologii în domeniul atenuării emisiilor de GES și adaptării la schimbările climatice de către țările industrial dezvoltate.

În prezent, în cadrul procesului CONUSC se discută o serie de elemente tehnice referitoare la raportarea emisiilor din surse al reținerilor prin sechestrare a gazelor cu efect de seră, cum ar fi potențialele de încălzire globală, anvergura gazelor cu efect de seră raportate și orientările metodologice din partea IPCC care urmează să fie utilizate pentru pregătirea inventarelor naționale privind gazele cu efect de seră. Revizuirea elementelor metodologice în contextul procesului CONUSC și recalculările ulterioare ale seriilor cronologice de emisii de gaze cu efect de seră pot modifica nivelul și tendințele acestor emisii. Organul central de mediu al administrației publice va monitoriza prin intermediul autorității competente în domeniul inventarierii emisiilor de gaze cu efect de seră – Oficiul “Schimbarea Climei” astfel de evoluții la nivel internațional și, dacă va fi necesar, va propune revizuirea prezentei Hotărîri a Guvernului pentru a asigura coerența cu metodologiile utilizate în contextul procesului CONUSC.

Organul central de specialitate al administrației publice urmărește să susțină dezvoltarea durabilă și să contribuie la îmbunătățirea semnificativă și măsurabilă a mediului la nivel național și global prin furnizarea de informații actuale, orientate, relevante și fiabile legislatorilor, instituțiilor publice și publicului larg. Autoritatea competentă va oferi asistență organului central de specialitate al administrației publice la lucrările de monitorizare și raportare, în special în contextul sistemului național de inventariere și al sistemului privind prognozele, politicile și măsurile de atenuare, la evaluarea progreselor înregistrate în vederea îndeplinirii angajamentelor de reducere a emisiilor, la evaluarea impactului schimbărilor climatice, vulnerabilitățile și adaptarea la schimbările climatice, precum și la comunicarea de informații pertinente privind clima către publicul larg.

Toate cerințele referitoare la furnizarea de informații și de date în temeiul prezentei Hotărîri a Guvernului urmează să facă obiectul normelor legale privind protecția datelor și confidențialitatea informației comerciale.

Organul central de specialitate al administrației publice va urmări punerea în aplicare a cerințelor de monitorizare și de raportare în temeiul prezentei Hotărâri a Guvernului, precum și evoluțiile ulterioare înregistrate în temeiul CONUSC, Protocolului de la Kyoto și al Acordului de la Paris cu scopul de a asigura coerența. În acest sens, organul central de specialitate al administrației publice va înainta, dacă este oportun, propuneri legislative Parlamentului Republicii Moldova.

3. Modul de încorporare a proiectului în sistemul actelor normative în vigoare:

Analiza legislației naționale ne permite să evidențiem în ea un șir de elemente care, într-o anumită măsură, sînt specifice monitorizării, raportării și verificării mai eficiente a emisiilor de gaze cu efect de seră, însă aceste elemente aparte nu ne permit să apreciem aplicarea lor, ținînd cont de prevederile CONUSC, Protocolului de la Kyoto, Acordului de la Paris și deciziilor adaptate în temeiul acestora.

Actuala Lege nr. 1515 din 16.06.1993 privind protecția mediului înconjurător prevede la general obligația autorității centrale de mediu privind respectarea acordurilor interstatale și internaționale, asigurarea monitorizării și informarea opiniei publice despre starea mediului, art. 15.

Activitate privind colectarea și procesarea datelor individuale, de centralizare, producerea, stocare și diseminare a statisticii oficiale, transmiterea de date statistice organismelor internaționale este reglementat la general de Legea nr. 93 din 26.05.2017 cu privire la statistica oficială.

Mențiunea privind necesitatea elaborării inventarului național al emisiilor de gaze cu efect de seră este prevăzută și de Planul de acțiuni pentru crearea sistemului de statistică energetică aprobată prin Hotărîrea Guvernului nr.141 din 24.02.2014, Cap. 2.1, lit. h), respectiv Cap. 1.2, Acțiunea 6.4, Pachetul de lucru 8.

Obiectivele cu tangență de atenuare a emisiilor de gaze cu efect de seră, sunt stipulate în mai multe documente politice și acte normative naționale, inclusiv: Strategia națională de dezvoltare „Moldova 2020”, Strategia Energetică a Republicii Moldova pînă în anul 2030, Strategia Națională pentru gestionarea deșeurilor 2013-2027, Legea nr.142 din 02.07.2010 cu privire la eficiența energetică, Legea nr.10 din 26.02.2016 privind promovarea utilizării energiei din surse regenerabile și altele.

În legislația națională nu sunt reglementate relațiile în domeniul evaluării politicilor de atenuare și prognozării referitoare la emisiile antropice de la surse și la sechestrarea de către absorbanți a gazelor cu efect de seră.

Afară de aceasta, în legislația națională nu există specificări cu privire la managementul inventarului național al emisiilor de gaze cu efect de seră, privind procedurile selectării metodelor de estimare și a factorilor de emisie necesari estimării nivelului emisiilor de gaze cu efect de seră, procedurile cu privire la procesarea, arhivarea și stocarea datelor, procedurile cu privire la procesul de raportare a inventarului național în conformitate cu Protocolul de la Kyoto, Regulamentul (UE) nr. 525/2013 și Acordul de la Paris.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi:

Întru implementarea Sistemului național de monitorizare și raportare a emisiilor de gaze cu efect de seră și altor informații relevante pentru schimbările climatice, proiectul Hotărîrii de Guvern include următoarele documente:

- Regulamentul privind instituirea și funcționarea Sistemului național de monitorizare și raportare a emisiilor de gaze cu efect de seră și altor informații relevante pentru schimbările climatice, conform Anexei nr. 1;

- Lista instituțiilor care fac parte din Sistemul național de monitorizare și raportare a emisiilor de gaze cu efect de seră și altor informații relevante pentru schimbările climatice, conform Anexei nr. 2.
- Lista denumirilor gazelor cu efect de seră și potențialul lor de încălzire globală pentru 100 ani, care vor fi luate în considerație de Sistemul național de monitorizare și raportare a emisiilor de gaze cu efect de seră și altor informații relevante pentru schimbările climatice, conform Anexei nr. 3;

Conținutul actului normativ propus: Proiectul Regulamentului este constituit din 6 capitole (60 puncte), 3 anexe și stabilește:

- prin capitolul I “*Dispoziții generale*”, scopul, obiectivele și domeniul de aplicare; definiții;
- prin capitolul II “*Atribuțiile și responsabilitățile*” obligațiile și responsabilitățile ale autorității competente privind organizarea și funcționarea Sistemului național de monitorizare și raportare a emisiilor de gaze cu efect de seră și altor informații relevante pentru schimbările climatice autorității competente și instituțiilor care fac parte din Sistemul național de monitorizare și raportare;
- prin capitolul III “*Modul de organizare*”, prevederile privind instituirea și funcționarea sistemului național de inventariere, obligațiile și responsabilitățile ale autorității competente privind organizarea și funcționarea Sistemului național de monitorizare și raportare a emisiilor de gaze cu efect de seră și altor informații relevante pentru schimbările climatice, respectiv a Sistemului național de inventariere; cerințele generale de raportare ale inventarului național de gaze cu efect de seră;
- prin capitolul IV “*Raportarea privind politicile, măsurile, și prognozele emisiilor de gaze cu efect de seră*” prevederile privind sisteme de politici, măsuri de atenuare și prognoze naționale, respectiv raportarea politicilor, măsurilor de atenuare și a prognozelor;
- prin capitolul V “*Raportarea altor informații relevante pentru schimbările climatice*” prevederile privind raportarea informației cu privire la evaluarea vulnerabilității la schimbările climatice, impactului schimbărilor climatice și acțiunilor de adaptare, respectiv sprijinul financiar și tehnologic oferit de țările dezvoltate și prevederile privind suportul obținut pentru pregătirea rapoartelor bienale actualizate și comunicărilor naționale;
- prin capitolul VI “*Dispoziții tranzitorii și finale*” prevederile privind dispozițiile finale, inclusiv privind sancționarea și respectarea Regulamentului expus în Anexa I a prezentei Hotărâri a Guvernului.

Atât timp, cât nu se vor întreprinde măsuri concrete în colectarea și monitorizarea datelor utile determinării tendințelor globale și aplicării măsurilor de diminuarea emisiilor antropice, va continua să sporească concentrația gazelor cu efect de seră de origine antropică în atmosferă, contribuind la consolidarea efectului de seră și încălzirea adițională a atmosferei.

Scopul prezentei Hotărâri a Guvernului constă în stabilirea cadrului legal privind instituirea și funcționarea unui mecanism de reglementare a Sistemului național de monitorizare și raportare a emisiilor de gaze cu efect de seră și altor informații relevante pentru schimbările climatice.

Pe termen scurt: acoperirea lacunei normative existente privind instituirea monitorizării și raportării actuale, transparente, exacte, coerente și integrale a emisiilor antropice din surse al reținerilor prin sechestrare a gazelor cu efect de seră nereglementate de Protocolul de la Montreal către CONUSC în scopul reducerii necondiționate până în anul 2030 a emisiilor de gaze cu efect de seră cu nu mai puțin de 64% comparativ cu nivelul anului 1990, în susținerea efortului global de menținere a tendinței de creștere a temperaturii medii globale, până în anul 2100, în limita de până la 2°C, iar în mod condiționat – cu 78% comparativ cu 1990.

Pe termen lung: pentru a contribui la monitorizarea transparentă și precisă a progreselor reale și preconizate înregistrate la nivel național privind îndeplinirea angajamentelor pe termen

lung de a limita emisiile antropice de gaze cu efect de seră, în contextul reducerilor necesare către anul 2050, potrivit IPCC cu pînă la 80-95% față de nivelul anului 1990.

5. Descrierea aspectelor aferente proiectului de act normativ:

1) Descrierea aspectelor instituționale:

Ministerul Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului, în calitate de autor a Hotărîrii Guvernului, propune stabilirea unui cadru legal adecvat în vederea instituirii și asigurării funcționării Sistemului național de monitorizare și raportare a emisiilor de gaze cu efect de seră și altor informații relevante pentru schimbările climatice.

În cadrul Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului al Republicii Moldova, Oficiul „Schimbarea Climei” deține întreaga responsabilitate pentru activitățile asociate cu pregătirea comunicărilor naționale, rapoartelor bienale actualizate, rapoartelor naționale de inventariere și inventarelor naționale de gaze cu efect de seră.

Implementarea Hotărîrii Guvernului nu va fi posibilă fără o reorganizare a aranjamentelor instituționale actuale. Mecanismul instituțional reorganizat trebuie să prevadă atribuții, drepturi și obligații bine determinate, fără suprapuneri în activități al subdiviziunilor în cadrul structurii centrale și în regiuni.

Reorganizarea aranjamentelor instituționale și instituționalizarea funcțiilor de combatere a schimbărilor climatice se va realiza în procesul de reformă a creării unui sistem instituțional funcțional, optimizat și consolidat în domeniul protecției mediului, care urmează a fi implementată de curînd.

2) Aspectul economic:

Se conștientizează că stoparea schimbărilor climatice necesită o schimbare spre construirea unei societăți cu emisii reduse de carbon, care să ofere oportunități substanțiale și să asigure o creștere economică continuă și o dezvoltare durabilă.

Implementarea Hotărîrii Guvernului va contribui la luarea unor decizii echilibrate la nivel macroeconomic, contribuind la protecția mediului și asigurarea sănătății populației; la minimizarea impactului asupra mediului a unor activități economice (precum, industria energetică, producția industrială, funcționarea transportului, arderea combustibililor fosili în sectoarele instituțional, comercial, rezidențial, agricultură, silvicultură și piscicultură, procesele industriale și utilizarea produselor, agricultură, folosința terenurilor, schimbarea categoriei de folosință a terenurilor și silvicultură, deșeuri). Nu trezește îndoieli faptul că cheltuielile pentru combaterea consecințelor negative sunt mult mai mari decît cheltuielile pentru prevenirea poluării mediului.

În acest context merită menționat că în perioada 1990-2015, dinamica emisiilor totale de gaze cu efect de seră direct, exprimate în CO₂ echivalent, a relevat în Republica Moldova o tendință de diminuare, reducîndu-se cu circa 67.8%: de la 43.400 milioane tone CO₂ echivalent în 1990 pînă la 13.953 milioane tone CO₂ echivalent în 2015.

Sectorul „Energie” reprezintă cea mai importantă sursă a emisiilor totale naționale de gaze cu efect de seră direct, ponderea acestuia a variat pe parcursul perioadei 1990-2015 între 79,6% și 68,1%. Alte surse relevante a emisiilor și secheștrărilor de gaze cu efect de seră direct au fost reprezentate de sectoarele „Folosința terenurilor, schimbarea categoriei de folosință a terenurilor și silvicultură” (ponderea emisiilor secheștrate a constituit 13,4% din emisiile totale naționale în 1990 și 20,4% din emisiile totale naționale în 2015), „Agricultura” (12,0% în 1990 și 15,2% în 2015), „Deșeuri” (4,6% în 1990 și 11,0% în 2015), „Procesele industriale și utilizarea produselor” (3,6% în 1990 și 5,7% în 2015).

În perioada 1990-2015, emisiile provenite de la sectorul „Energie” s-au redus cu circa 72,6%, cele de la sectorul „Procesele industriale și utilizarea produselor” – cu circa 49,7%, de la sectorul „Agricultură” – cu 59,4%, de la sectorul „Folosința terenurilor, schimbarea categoriei de folosință a terenurilor și silvicultură” – cu 51,1%, iar cele de la sectorul „Deșeuri” – cu 22,2%

Impactul estimat în urma aprobării Hotărîrii Guvernului va fi unul substanțial, întrucît va introduce prioritățile de atenuare a emisiilor de GES în sectoarele susmenționate, precum și în strategiile, planurile și programele sectoriale, de ramură și teritoriale.

3) Aspectul financiar:

Realizarea prevederilor Hotărîrii Guvernului asociate cu colectarea informațiilor, datelor privind activitatea și factorilor de emisie necesari estimării emisiilor de gaze cu efect de seră, precum și altor informații relevante pentru schimbările climatice, nu necesită cheltuieli suplimentare din Bugetul de Stat. Abilitățile de bază ale autorităților administrației publice vor fi executate în limitele efectivului angajaților acestor organe stabilit de Guvernul Republicii Moldova și în limitele alocațiilor bugetare anuale.

Concomitent, pentru atingerea scopului propus de Hotărîrea Guvernului este preconizată recepționarea unui sprijin financiar extern, oferit prin intermediul mecanismelor Fondului Global de Mediu (GEF). Astfel, pentru pregătirea Comunicărilor Naționale ale Părților semnatare către CONUSC, Fondul fiduciar GEF oferă țărilor în curs de dezvoltare 500 mii dolari SUA odată la 4 ani, respectiv pentru pregătirea Rapoartelor Bienale Actualizate și Rapoartelor Naționale de Inventariere, sunt oferite 352 mii dolari SUA odată la 2 ani.

4) Aspectul social și de mediu:

Aprobarea proiectului Hotărîrii Guvernului, va avea un efect social și de mediu benefic.

Funcționarea Sistemului național de monitorizare și raportare a emisiilor de gaze cu efect de seră și altor informații relevante pentru schimbările climatice va facilita promovarea politicii Republicii Moldova orientate spre asigurarea trecerii la o societate cu emisii reduse de carbon și dezvoltării durabile prin contribuirea la monitorizarea transparentă și precisă a progreselor reale și preconizate înregistrate la nivel național, va permite asigurarea sănătății populației și minimizarea impactului asupra mediului a unor activități economice. Adicional, proiectul va contribui la dezvoltarea socială a țării prin reducerea vulnerabilității asociate cu schimbarea climei.

6. Respectarea transparenței în procesul decizional:

În procesul de elaborare și promovare a prezentului proiect de act normativ au fost respectate regulile procedurale aplicabile pentru asigurarea transparenței decizionale, prevăzute de Legea nr.239-XVI din 13.11.2008 privind transparența în procesul decizional. Proiectul Hotărîrii Guvernului împreună cu Nota informativă și Tabelul de concordanță sunt disponibile publicului pe pagina web oficială a Ministerului Agriculturii, Dezvoltării Regionale și Mediului (<http://madrm.gov.md/>) la rubrica Transparența decizională / Proiecte în discuție, respectiv pe pagina web a Oficiului „Schimbarea Climei” (<http://clima.md/>) la rubrica Cadrul național / Programe și strategii naționale / Inventarierea emisiilor de GES.

7. Examinarea, avizarea și expertizarea proiectului de act normativ:

Analiza preliminară a impactului de reglementare a proiectului sus-menționat a fost examinată în cadrul ședinței Grupului de lucru instituit în cadrul proiectului ”Programul de fortificare a capacităților în domeniul dezvoltării cu emisii reduse de carbon – Republica Moldova” susținut de către Uniunea Europeană, Ministerul Federal al Mediului, Conservării Naturii și Siguranței Nucleare al Germaniei și Guvernului Australiei și implementat de PNUD Moldova în parteneriat cu Ministerul Mediului și Oficiul „Schimbarea Climei” în perioada 2014-2016.

Conform legislației în vigoare cu privire la actele normative și art. 13 al Legii nr. 235 din 20 iulie 2006 cu privire la principiile de reglementare a activității de întreprinzător, nota informativă a proiectului de act normativ include și actul de analiză a impactului de

reglementare, în cazul proiectelor de acte normative care reglementează activitatea de întreprinzător. Analiza impactului de reglementare reprezintă argumentarea, în baza evaluării costurilor și beneficiilor, a necesității adoptării actului normativ și analiza de impact a acestuia asupra activității de întreprinzător, inclusiv asigurarea respectării drepturilor și intereselor întreprinzătorului și ale statului. Concomitent, conform pct. 7 din Metodologia de analiză a impactului de reglementare și de monitorizare a eficienței actului de reglementare (Hotărârea Guvernului nr. 1230 din 24.10.2006) sunt supuse analizei impactului de reglementare doar actele normative cu caracter de reglementare a activității de întreprinzător. Respectiv, prezenta Hotărâre a Guvernului, fiind un document axat în primul rând pe instituționalizarea funcțiilor de monitorizare și raportare a emisiilor de gaze cu efect de seră și altor informații relevante pentru schimbările climatice în cadrul sistemului de protecție a mediului nu cade sub incidența Legii nr. 235 din 20 iulie 2006.

Prin răspunsul Centrului de armonizare a Legislației nr... din ... a fost primită Declarația de compatibilitate privind realizarea expertizei de compatibilitate a proiectului Hotărârii Guvernului.

**Ministru al Agriculturii, Dezvoltării
Regionale și Mediului**

Liviu VOLCONOVICI